

✠ POMHAJ BÓH

ČASOPIS EVANGELSKÍCH SERBOŮ

5. číslo · ISSN 0032-4132

Budyšin, apryl 1981

Lětnik 31

Wona wočinješe za Boha durje! Sotra Frieda Wjelic — 60 lět diakonisa

Wy ju wšitcy znajeće, našu čescenu a lubu sotru Friedu, kotrejez knihu „Tuž dži a připowědaj ewangelij“ smy w Pomhaj Bóh w 21 pokročowanjach w lětach 1977–1979 a k tomu tež jejne zajimawe a rjane wotmołwy na naše prašenja wozjewili.

Naša serbska jubilarcka w dalokim Velberće (Velbert, Ruhrgebiet) móže započatk haperleje 1981 swój diamantny jubilej jako diakonisa swječić. 5. 4. 1921 zastupi w Elbingerodže (Harz) do diakonisow Cyrkwinskeho zjednoćenstwa (Deutscher Gemeinschafts-Diakonieverband). Maće-li hišće stary čisła našeho časopisa, přečitajće sebi znowa, što je wona wšo jako misionarka w Chinje nazhoniła. To njetrjebam džensa wospjetować.

Hdyž běch w zańdženym adwentskim času w Velberće pola našeje lubeje sotry Friedy Wjelic na wopyće, so jeje woprašach:

„Wróćo hladajo na dołhe lěta swojeje słužby jako diakonisa, móžeće Bohu džakowna być, zo je Was tajke puće wjedl? Waše žiwjenje běše tola połne prócy, bédow, strachow a styknošćow.“

„Bóh je mje krasnje wjedl. Moje žiwjenje bě bohate. Hdyž běch so před 60 lětami na puć do cuzby podała, mi moja luba mać praješe: ‚Ty sy so za tutón puć rozsudžiła. Nětko po nim kroć a wostań na nim.‘ Mi je so zwoprédka jara styskało. Hdyž běch jónu tak prawje zrudna, dopomnich so: Wučomnicy wopušćichu wšitko a džěchu za NIM. Hnydom bě wšo styskanje přewinjene.

Mi je to wšitko hišće tak přitomne, kaž bych hakle wčera ze staršiskeho doma w Kubšicach wušla.

Ja njewobžaruju, zo sym so wot Knjeza dała wodzić. W Chinje sym směła pohanam 21 lět boži drohi ewangelij připowědać. To wšak běchu husto dosć časy połne hrozow a nuzow, ale ja smědzach přeco zaso nazhonić: Mój luby Zbožnik bě při mni.

Hdyž běch z Chiny wróćo přišla, dóstach nadawk w Oberursel (Taunus) jako sotra nawjedować sanatorij za dušinje chorych. To drje běše cyle hinaše džělo, ale samšne připowědanje božeho ewangelia. Wjele sym móhla troštować a we wěnje posylnjować. Hišće džensa mi pacienća tehdyšeho časa pisaja. Kaž w Chinje běch tež w Oberursel 21 lět a nětko sym tu na wuměnk. Z dwěmaj sotromaj so wšědnje modlu — tež za Was we Lužicy, za lubu Porščansku wosadu, za wšitkich Serbow, kotřiž su w Pomhaj Bóh wo mojim džěle w Chinje čitali a so ze mnu wědza zwjazani w lubosći k Jězusej.“

„Maće hišće styki z domiznu?“

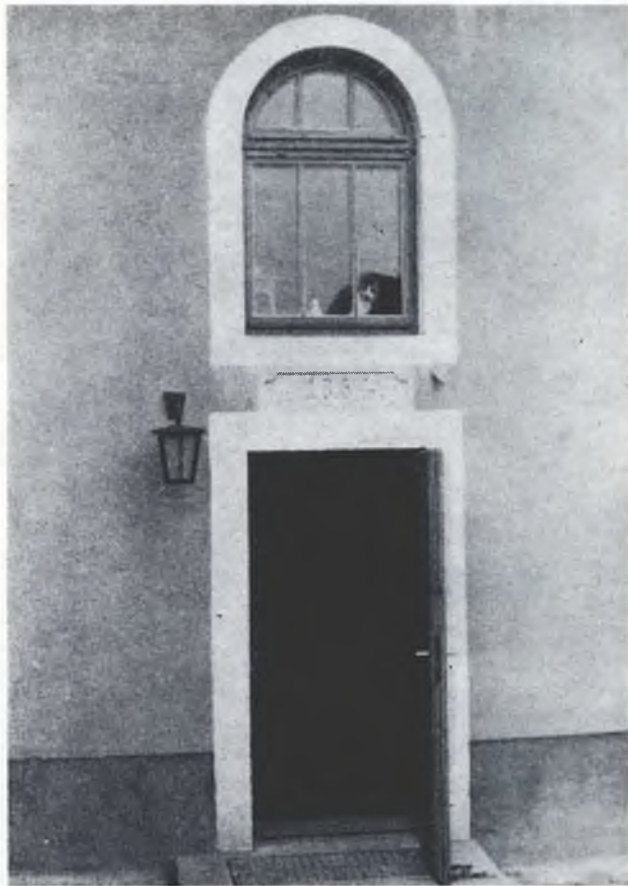
„Haj, mój bratr w Kubšicach mi wjele a rjenje pisa. Tež wot mnohich čitarjow Pomhaj Bóh sym dopisy dóstała — tež wot katolskich. Na každe čisło Pomhaj Bóh so wjeselu. Tež w serbskej bibliji rad čitam.“

„Chceće hišće raz domiznu wopytać!“

„Rad wšak bych cheyła. Přeco hišće so mi druhy zastyska, ale ja sej njezwěrju. Puć je předaloki. Ja sym 84 lět stara! Hdyž w léce 1949 z Chiny wróćo přińdžech, bě moja mać hišće žiwa — 90lětna! Wona bě sej wot Knjeza wuprosyła, mje hišće raz směć widžeć.

Tehdom so mje prašeše: ‚Sy w Chinje wjele za Knjeza dobyła?‘

Ja jej wotmołwich: ‚Ja njewěm, mać.‘

Haj, ja njewěm, kelko sym za Knjeza dobyła, ale bórze budu to widžeć. Knjěz je blisko!“

Luba sotra Frieda, mějće wutrobny džak za drje krótko a tola překrasne hodžiny mojeho wopyta pola Was. Bóh luby Knjěz budž dale z Wami, daj Wam čitosć a strowosć, boži měř a bože žohnowanje a wšitko, štož Wam trěbne je na čěle a na duši, a na posledku wěčnu zbóžnosć.

To přeje Wam z cylej wutrobu

Waš Gerhard Wirth

a wšitcy pobožni čitarjo Pomhaj Bóh we Lužicy a druhdže.

Přińdźće na

Serbski ewangelski cyrkwinski džen 1981!

Wón budže sobotu/njedzelu, 27. a 28. junija w

Chwaćicach. Wón steji pod heslom: „Cyrkej, to smy my!“

To je předsyda Serbskeho cyrkwin-skeho dnja, farar na wotp. Gerat Lazar-Bukečanski. Wón móžeše 16. 10. 1980 70. lěto swojeho žiwjenja a 2. februara 1981 45. ordinaciski jubilej dokonjeć.

Serbski wučer Měrcin Soba 80 lět!

Wučer na wotpočinku Měrcin Soba smědžeše kónc januara w Bukecach swoje wosomdžesačiny swjećić!

Wón je so narodził 24. januara 1901 w Cokowje jako syn bura Awgusta Zoby, kiž bě wotpósłanc w sakskim sejmje. Swoje wukublanje dósta Měrcin Zoba na wučerskim seminarje w Budyšinje. Najprjedy je jako wučer skutkował w Stroži pola Hučiny a w Hrodzišću, doniž njeprjédže w lěće 1927 do Bukek.

W lěće 1938 natwari sej tu nowu chěžku, w kotrejž džensa hišće ze swójbu swojeho syna bydli. Jako so 1949 serbska superintendentura založi, bě wón jeje přeni sekretar. Wón slušese pak tež přez to k pioněram přenjeje hodžiny, zo bě wučer na serbskim gymnaziju w Českej, kaž bě to njedawno w „Nowej době“ wopisane. W Českej Lipje a we Warnočicach wuwučowaše młodych Serbow, kotrymž so přez wuswobodjenje wot kwakle fašizma nětko skičeše možnost so kublać. Mnozy džensa w serbskim a němskim politiskim, kulturnym a cyrkwinskim polu skutkowacy spominaja džakownje na swoich tehdomnišich přních serbskich wučerjow, tak tež na njeho!

Potom skutkowaše zaso jako wučer w domiznje hač do lěta 1964. Wón steji aktiwnje we wosadnym žiwjenju a spěwa džensa hišće swěru sobu w cyrkwinskim chórze. Wón je wědomy Serb a je ze swojey swójbu rady serbske cyrkwinske zjězdy a zadržadowanja wopytował.

Ženjeny bě z Gertrud rodž. Šćěpa-

Wittenberg

W oktoberskim čisle našeho „Pomhaj Bóh“ wozjewich nastawk pod nadpismom „Wittenberg“, a w decemberskim so dwaj bratraj k tomu wuprajštaj pod heslom: „Citarjo pisaja ...“ Nětko je poł lěta zašlo, a ja chcu tola džensa hišće wotmołwić; tak někotři mi radžachu. Najprjedy njechach, ale wono móže so zdawać, zo běch někak zranjeny. Tomu pak tak njeje! Nawopak: Ja so wjeselu nad wothłosom, tež hdyž je kritiski!

Najprjedy něšto k tomu, hač su te słowa, w kotrychž so Luther wotpaduju wupraja Serbam napřečo, woprawdže historiske. Moje žórlo je: „Luthers Werke in Auswahl, 8. Band, Tischreden, herausgegeben von Otto Clemen, Berlin 1930.“ A tutón profesor Otto Clemen so wuraznje počahuje na wulki wědomostny „Weimarski Lutherowy wudawk“. Potajkim Luther njeje sam w nastawkach tute słowa wozjewił, ale wono so jedna wo rozmołwu za blidom, hdžež je Luther bóle na „nješkitanu“ wašnje rěčał. To rěka: Ty njesměš kóždy jednotliwy wuraz na „zlotu wahu položiť“. Napisali a wozjewili su tute słowa družy. Hač kóždy zložka trjechi, njemóže ničto garantować — je to mjenujcy po pomjatkju pozdžišo napisane —, ale wobsah na kóždy pad wěrnosći wotpowěduje. A zo Luther sej tež njeje druhe narody hladał, ale kruty wusud měl — prawdosće

Do tuteje cyrkwyje, Michalskeje w Budyšinje, přepróšujemy Was wšěch za njedželu, 5. apryla, 14.00 hodž. na zapokazanje fararja Alberta do Michalskeje wosady!

nec, kiž bohužel před krótkim zemrě. Wonaj běštaj swěrnaj kemšerjej, a wón je to hišće džensa. Wón ma dvě džěsi: džowku Leńku Lojnarjowu w Rólanach a syna Arnda w Bukecach, kiž je jara aktiwny młody cyrkwinski předstejer. Wosebita radosć je našemu jubilaraj, zo smě z třomi wnučkami serbski rěčeć.

Wuzběhnyć chcemy hišće, zo porjadnje při ekspediciji našeho „Pomhaj Bóh“ sobu pomha. Wšak pisa měšačnje wjac hač 130 adresow na abonentow, kotrymž scělymy naš časopis z póstom. My so jemu džakujemy za wšo žiwjenske džěło za naš lud, za našu cyrkej a poručamy jeho dale milej Božej hnadžer!

G. L.

dla —, to pokazuje 3 476. blidowa rěč, w kotrejž wón praji: „Man mus ey-nem yedem lande seynen gebrechen zu guthe halthen. Die Behmen fres-sen, die Wende stelen, die Deud-schen sauffen gethrost ...“ Tak zjawnje a sprawnje je Luther rěčał. A potom sym ja dale citował z blidoweu rěčow čo 4 997 a 5 081.

Ja njejsym chcył na žadny pad našeho reformatora zanječescić! Wón je a wostanje naš lubowany dr. Měrcin Luther, připóznata wosobina po cyłym swěće a we wšěch cyrkwjach! Ale my dyrbimy runje w času wulkeho jubileja tomu wobarać, rjeka abo samo přiboha z njeho šćinić, kaž je so to hižo stało w stawiznach! Na příklad za čas mojeje młodosće: „Wulki rjek Němcow ...!“

Luther bě čłowjek kaž my wšitycy „wbohi čerwi měch“, kaž je so sam mjenował. Štož jeho mjenjenje wo Serbach nastupa, bě džěčo swojeje Wittenbergskeje wokoliny a swojeho časa, kaž chcych w swojim artiklu pokazać. My njechamy to swojemu Lutherej za zło wčy ani snano mi, hdyž sym sebi dowolił, to wozjewić.

Směm snano na kóncu dopomnić na bibliju, kiž tež zjawnje slabosće swojich wěrjacych mjenuje. Ja myslu při tym na arcywótcu Jakuba, na krala Dawida, na swjateju japoštołow Pětra a Pawoła a druhich. Ale Bohu budž džak, zo je nam tajkich muži — a tež žony — dał, čłowjekow wot čěla a kreje — kaž my —, kotrychž je pak za hódnych měł, być wulcy w Božim kralestwje, tak kaž našeho lubowaneho dr. Měrcina Luthera!

G. L.

Korla Wirth — wosomdžesačinar!

Kaž hižo skrótka wozjewichmy, smědžeše knjez Korla Wirth dnja 2. měrca swoje wosomdžesačiny swjećić.

Wón so narodži w Stroži pola Wulkich Zđzarow jako syn dobreju wědomuju serbskeju staršeju, „Hawska swójba“, tak jej rěčahu w Stroži, kiž slušese do Rakečanskeje wosady, ale w lěće 1926 so přesydl do Cokowa pola Huski.

W zymskim semestrje 1930/31 bě Korla Wirth w Dalkach pola Gnieznja (Pólska) na ratarskej šuli. Tam so zezna z Měranku Lešawic z Drježdžan, z kotrejž so w lěće 1931 wožen. Wón tehdom založi dobry serbski dom a wjedžeše zbožowne mandželstwo, z kotrehož pochadza jedna džowka, Hanka. Bohužel zemrě jemu jeho žona cyle nahle před 4 lětami.

W Cokowje je w zańdženych 40 lětach wjele Serbow, wjele přecelow Serbow zbliska a tež zdaleka pobyl. Korla Wirth je so w Dalkach zeznał nic jenož z pólskej rěču, ale tež z pólskimi katolikami. Wot toho časa sem je wědomje ekumeniske styki pěstował mjez Serbami a druhimi Słowjanami. Swojich přecelow ma džensa hišće mjez Polakami, Čechami, Słowakami a Južnosłowjanami, kotrychž nowiny porjadnje čita.

Naš jubilar je svojego njebočičkeho bratra dr. Pawoła Wirtha w jeho wedomostnym džěle na wšelake wašnje podpěrał, runje tak kaž je tež swojemu najmlódšemu bratrej, serbskemu superintendentej Gerhardej Wirthej, jako prjedawšemu redaktorj „Pomhaj Bóh“ byl dobry pomocnik a radźiciel. Husto je z wulkimi darami za naš časopis přinošował, ale tež dopisował. Na wšitkich serbskich ewangelskich cyrkwinskih dnjach so ze swojej swojbu wobdzělił. Na wšitkich serbskich kemšach w Husce je zastupjena Wirthech-Chěžnikow swojba w třoch generacijach.

To je wulka radosć, zo móže Wirthech džěd ze swojimi štyrjomi wnučkami serbsce rěčeć! Jemu ke chwalbje a Bohu k česći móžemy wo nim prajeć, zo je dobry Serb, wustojny bur a wěrjacy křesćan. Za to słuša jemu wutrobny džak! Bóh žohnuj jeho a jeho swojbu po swojej hnadžě! G. L.

Hođzijska wosada w léče 1980

Wo zańdženym léče ma so z našeje wosady sčěhowace rozprawjeć: Ličba křćencow bě tak wysoka, zo so dziwachmy, mjenujcy 36 džěci a k tomu dwaj dorosćenaj. Konfirmadow mějachmy 28, a tež tu přindže pjec dorosćenych k tomu.

Wěrowani mějachmy 15 a jedne kemše k stawnikemu wěrowanju. Pohrjebow mějachmy 45, z toho 10 jako žarowanska swjatočnosť k spa-lenju.

Na božim wotkazanju wobdzěli so 2 065 wosadnych. Wosom króc wo-swjeći so bože wotkazanje za chorych abo starych wěriwych. Šěsć króc swjećeše so bože wotkazanje po předowanskich kemšach a 50 we hłownych kemšach. Na hłownych kemšach so w zašłym léče tež sydom džěci wukřići.

Wosebje wuzběhnyć maja so kemše z křćencu, na kotrychž měješe ameriski farar předowanje, němski liturgiju a čornuški farar ze Sambije křćencu.

Wobkedźbowanja hódne je tež předstajenje oratorija „Go down Mo-se“ přez Berlinski chór pod nawodom Theophila Rothenberga, znateho cyrkwinskeho hudźbnika. To zawostaji pola našich wosadnych hłuboki začići.

Wjeselimy so tež, zo móžachmy našim džěćom poskićić wulku ličbu džěćacych kemši. Naša farska pomocnica, knježna Wiemerec, je třoch dorosćenych za to dobyła, zo zeznamjona woni so wotměnjejo abo tež zhromadnje za čas hłownych kemši sobu přiwjedzene džěci z božim słowom. Tež mladžinske džělo so w našej wosadze derje wuwija. Mamy 6 wšelakich kruhow mladžiny.

Serbske kemše swjećachmy 11 razow, a to přeco z božim wotkazanjom. Swěrný zdónk so stajnje zaso k tutym kemšam zetkawa. Bohužel wotwoła směrć dweju swěrneju serbskeju kemšerjow, a to Elsu Petrikowu z Małeje Boršće a Pawoła Kmocha z Njezdašec. Njeh je jimaj serbska zemja lochka a njeh wotpočujetaj w Božim měrje!

Po tym zo bě tute městno pjec lét swobodne, móžachmy nětko na koncu léta kantorske městno znowa wosadzić. Knjeni Mai začahny k 1. nowembrej jako kantorka-katechetka do službneho bydlenja na farje. Začehnjenje so dlješe, dokelž dyrbješe so na tutym bydlenju jara wjele přetwarić. To plaćeše wjele pjenjěz a džělowych hodžin. 18 000 tysac hriwnow to plaćeše, a 600 dobrowólnych, njeplaćenych hodžin so nadžěla. Ale smy zbožowni, zo smy kombinaciju kantor a katechet, kotraž bywa stajnje rědša, hišće raz za nas namakali!

Wězo džěchu restauraciske džěla w cyrkwi a na cyrkwi dale. Tu započachmy nowe špundowanje kłasc,

a za přichodne tepjenje móžeše so hižo tójšto čěžkeho džěla wukonjeć. Nawozychu nam tež nowe cyrkwinske lawki. Wotzamknymy léto twarjenja na cyrkwi z 30 000 hriwnami kóštow a z 12 000 (!) hodžinami dobrowólneho, njeplaćeneho džěla!

Třeći twarski objekt bě hala z hotowych džělow, kotraž skiči 80 ludźom we hłownej rumnosći derje městno. Wona so w zašłym léče nastaji, wobmjeta a wumolowa, začahny so mjezywjerch a wobstarachu so wěcy za nutřkowne wuhotowanje. Swjatki ma to wšo hotowe być. Tež tu nadžěla so 619 dobrowólnych hodžin a wuda so 12 800 hriwnow.

Wšitke kóšty tu a tež tam nadžijamy so přez dobrowólne dary wosadnych tež w přichodze narunać móc – wutrobny džak, wšem miłym darićelam!

Za jutry je předwidžane wotzamknjenje přenjeho wulkeho twarjenja w cyrkwi. W jutrownych kemšach chcemy wołtar poswjećić. K tomu chcemy postawy japoštołow wot rězbarja Pressa postajić, a postawa (stela) zrowastaća ma so na centralnym městnje postajić. Wobswětlenje, klětka, durje a pišće su dalje wulke etapy, kotraž před nami leža, tež tepjenje.

Njeh Bóh dari našim wosadnym dale elan, darniwość a zwólniwość, so zasadžować! Tež to su wurazy našeje wěry, kotraž bydli w našich wutrobach!

K. Pietsch

Naše nowiny a časopisy před 100 lěta

Z Bukec

Zańdženu njedzělu měješe tudomne serbske towarstwo zaso zhromadźiznu. Po wotewrjenju přez k. předysdu Kerka dzeržeše k. wučer Suško z Wujezda přednošk wo zwěrjonych přiwěrkach serbskeho ludu, kotraž je w zańdženych časach měł a kotraž so zdžěla hišće džensa pola njeho namakaja. Wón rěčeše, so zložuju na 5. knihi

Zo njeby so nihtó mjez tobu namakał, kotryž by synej abo džowce přez woheń hić dał, ani wěšćer ani wuzwoler dnjow, ani kiž by na ptakow wołanje kedźbował, ani kuzlar, ani zaprajer, ani kiž so čorneho praša, ani wukładowar znamjenjow, ani kiž so mrtwych praša.

Mójzasa 18, 10–11, wosebje wo woheńchodzenju, wěšćenju, dnjowwuzwolenju a kedźbowanju na ptakowanje. Wón wašnja při naloženju tutech wěcow rozkladowaše a dopokaza, zo je so wulki džěl wšeho teho z pohanstwa do křesćianstwa přenjesło a kak často čłowjek při wobkedźbowanju teho do błuda přindže. Na přednošk so z wulkej zajimawosću poslušchaše, dokelž so wón tak prawje na žiwjenje luda počahowaše, a duž so tež přednošerjej derje zasluženy džak towarstwa wupraji... Potom žiwa debata nastaj, při kotrež so to a druhe hišće bóle rozjasni, dopokaza a rozpomni.

Serbske Nowiny, 7. 5. 1881

Měrowy seminar w Rakecach

Hižo k šestemu razej zetkachu so w Rakecach wosadni tuteje serbskeje wosady z ludžimi z druhich krajow k měrowemu seminarj. Wšitcy, kiž so tam zetkawaja, su sej hluboko toho wědomi, zo je měr na swěće wohrožený a zo je trjeba, zo my jako křesćenjo smy winowaci, naše mocy za zdźerženje měra polnje zasadžić.

Wot 4. hač do 8. februara zetka so potajkim w Rakecach wokoło sto ludźi, zo bychu zhromadnje a w skupinach wo 22 sadach wuradźowali, kotraž su zakład za wudželanje „Měroweho katechizma“. Wobdzělnicy seminaru přindžechu w małych skupinach ze Šwicy, Nižozemskeje, Zwjazkoweje republiki Němska, z ČSSR a samo jedyn z Kuby. Małešecy, Hođzij, Njeswaćidło, Grima, Riesa a Oderberg běchu jako wosady posłali mału skupinu wobdzělnikow. Wyše toho běchu jednotliwcy ze susodnych wosadow, z Berlina a Karl-Marx-Stadta a wot druhdze přichwatali, mjez nimi Volker Kreß, superintendent z Budyšina, kotryž dzeržeše jedne bibliske rozpominanje a njedzělu hromadze z docentom dr. Kaltenbornom dialog-předowanje.

Sym wobdzělnikow tak wobšěrnje nalićil, zo bych pokazal, kak šěroki zajim za tajke předewzaće wostaje, ale tež, zo bych spytał wulkotnu atmosferu tutech dnjow zapopadny! Z mojeje wosady w Riesy bě nimo mladostneho rentnarka sobu. Jeje so njedawno za jeje začićemi prašach:

wona bě, tři njeździ po tym, hišće cyle wobjata wot dožiwnjenow w Rakecach! Po słowje praji mi: „Tuta lubosć tam, tuta wotewrjenosć – ale, sym spóźnała, zo dyrbju tež jako stara žona hinak myslić nawuknyć, zo dyrbju pře-myslić!“

Wobdźelnicy zetkach so wšitcy zhromadnje rano k bibliskemu rozpominanju a připoidnju k zhromadnej modlitwje za měr a hewak zwjetša w skupinach, hdžež intensiwnje wo měrowym katechizmje wuradźowachu.

Najwjětše dožiwnjenje a wjeršk wšeho běchu ekumeniske kemše njeźdelu z božim wotkazanjom. Hačkuli wědzachu, zo dže „wo politiku“, přińdže 450 wěriwych! Wosada w Rakecach budže so snadź jónu chwalić, zo je w prawym času spóźnała, što nam k pokojeju, měrej služu (Lk 19,42)!

C. P.

POWĚŠĆE

Hrodzišćo: Loni mějachmy 65 němckich a 11 serbskich božich službow w Hrodzišću a 15 božich službow w Bělej Horje. K tomu přińdže hišće 12 božich službow w starowni we Wichowach a runje telko nutrnosćow w chorowni pola nas w Hrodzišću. 52 bibliskich hodžinow a nutrnosćow je so w našich wjeskach wotměło. Bože wotkazanje w cyrkwi, na wjeskach a pola chorych so 40 razow wudžěli. Wězo so tež bože služby za džeći wotměwachu a mandželski kruh so zetkawaše, runje tak kaž žónska služba. Wukřići móžachmy 13 džeći a 15 buchu konfirměrowani, mjez nimi 6 dorosćenych. Wěrowanjom mějachmy 8 a 25 wosadnych smy chowali.

Budestecy: Naša statistika zapisuje za lěto 1980 scěhowace ličby: Křćenjow bě 34, konfirmacijow 44, wěrowanjom 7 a 67 pohrjebow. Na božim wotkazanju wobdžěli so dohromady 1517 wosadnych a přerězny wopyt božich službow bě 130. Patoržicu na nysporje bě 1100 wosadnych a w měsacu januaru bě najšpatnišo wopytana boža služba (48 wěriwych). Na serbske kemše chodžeše w přerězk 15 wosadnych.

Zběrkow nahromadzi so 15 042 hr za našu wosadu a 4456 za zběrki krajnje cyrkwe. Dary dawachu so we wysokosći 3282 hr za misioniske džeło cyrkwe w Ludowej republice Angola a we wobłuku programa přećiwo rasizmej za šulu za džeći čeknjencow z Južneje Afriki w Morogoro w Tansaniji 3490 hr.

Langa

Bukecy: Cyrkwinska rozprawa za lěto 1980 (ličby w spinkomaj počahuja so na lěto prjedy): Křćenjow bě 27 (23), 13 hólcow a 14 hólcow, konfirmandow bě 21 (30), 4 hólcy a 17 hólcow, wěrowanjom bě 6 (12), pohrjebow 38 (34), 13 muskich a 25 žónskich, spowědných bě 698 (694), 248 muskich a 450 žónskich. Na serbskich swjatočnosćach Božeho wotkazanja wobdžěli so 60 (40) wosadnych, 20 muskich a 40 žónskich.

G. L.

Jedna ze skupinow měroweho seminara při džele

Rakecy: Rozprawa za lěto 1980: Křćenjow 41 (44), konfirmandow 36 (33), wěrowanjom 19 (12), pohrjebow 36 (40), na božim wotkazanju wobdžěli so 2197 (1543) wosadnych. Najlěpje wopytane kemše běchu: 6. jan.: wukonc CFK-seminara wo Bonhoefferu (384), 4. meje: konfirmacije (568), swójbne kemše (wopomnjeće křćenjow 364) a patoržicu (607). To woznamjenja přerězk wopytowarjom 121 wosadnych na njeźdelnych kemšach. Dohromady bě sydow božich službow, na kotrychž wobdžěli so wjacje hač 250 wosadnych! Zběrkow za wosadu mějachmy 21 648, darow 7970 hr. Dochodow mějachmy dohromady 84 406 hriwnow a wudawkow 80 515 hr.

(z informacijneho wokolnika „Zetkanišćo farska bróznja“)

Horni Wujězd: Farar Rasche wotmołwi na próstwu redaktora, zo by jemu posłał rozprawa, zo nima drje zmysla, tutu wosadu dale jako serbsku wobhladować. Přisopni pak, zo bydlu w jeho wosadze jedna serbska žona z dwěmaj serbskimaj džěsćomaj. Smy knjezej fararjej Raschi džakowni za to, zo je na našu próstwu znajmjeńša tak reagował. Mnoho wosady njejsu bohužel scyła wotmołwili! Dwě rozprawje běštej tak wobšěrnej, zo wozjewimy jej jako wosebity nastawk (Hodžij a Smječkecy). Bohužel njemóže redaktor, dokelž za dlěši čas zastupuje sobu jednu koleginiu-fararku a jednoho diakona, sam sej k bratram-fararjam dojěć a sej rozprawa wotewzać!

Riesa: Kaž runje zhonich, chcedža hišće někotři fararjo rozprawa wo statistice posłać – wozjewimy je w meji! Předleži nam tež dalši slěd farskich miniaturow z Hodžija a jara zajimawa serija wot fararja dr. Rudolfowa wo nabožnej ludowědže – wšo to pozdžišo!

Cyril Pjeh

Serbske bože služby apryl 1981

5. 4. – 5. njeźdela w póstnym času
Budyšin-Michałska: 14.00 hodž. zapokazanje fararja Alberta
Minakał: 8.30 hodž. kemše (Feustel)
12. 4. – **bołmončka**
Chwaćicy: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Albert)
Budestecy: 14.00 hodž. kemše (Wirth)
17. 4. – **Čichi pjatk**
Bart: 8.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (G. Lazar)
Njeswaćidło: 9.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Feustel)
Rakecy: 9.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (J. Laser)
Budyšin-Michałska: 14.00 hodž. kemše z b. wotkazanjom (Albert)
19. 4. – **1. džen jutrow**
Hrodzišćo: 8.30 hodž. kemše (G. Lazar)
20. 4. – **2. džen jutrow**
Bukecy: 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)
Hodžij: 9.00 hodž. kemše (Wirth)
26. 4. – **1. njeźdela po jutrach**
Poršicy: 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)
Budyšink: 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom

Pomhaj Bóh, časopis ewangelskich Serbow. – Wuchadza jónkróc za měsac z licencu č. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. – Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych. – Hłowny zamotwity redaktor: Farar Cyril Pjeh, 84 Riesa 11, Windmühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbische evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-1101 – Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin. – Index-Nummer 32921 – Čiść: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-481)